СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIII. Ч. 189. Джерзі Сіті, Н. Дж., четвер, 15 серпня 1935. — VOL. XLIII. No. 189. Jersey City, N. J., Thursday, August 15, 1935. THREE CENTS

НОВА КАМПАНІЯ УРЯДУ ЗА ПОДАТКОВИЙ ЗАКОН

ВАШИНҐТОН. — Прихильники урядового проєкту податкового закону беруться тепер до завзятої кампанії за переведення в життя закону, що в своїй суті має всі постанови проєкту уряду.

Всякі заходи противників урядового проєкту змінити або зовсім звести на ніщо урядовий проєкт не повелись, і тепер демократична більшість береться переперти ухвалення урядового проєкту.

Сподіваються вони тільки одного поважного спротиву, а саме заходів проґресистів з ґрупи сенатора Ла Фолета, котрі хочуть побільшити податки від великих спадщин. Одначе з огляду на те, що ці сенатори не будуть вести проти проєкту обструкції, опозиція не вважається поважною небезпекою для проєкту уряду.

СЕНЗАЦІЙНА БОРОТЬБА ЧЕРЕЗ СЛІДСТВО ПРОТИ „ЛАБІСТІВ".

ВАШИНҐТОН. — Перед комітетом палати послів, що розсліджує „лабістів", поставлено нарешті Говарда С. Гопсона, котрий, як кажуть, придумав цілу кампанію на охорону силових компаній і потім довго вкривався перед слідством. Підчас своїх зізнань перед комітетом він не сказав нічого, що кидалоб світло на його кампанію. Не хотів він теж подати своїх приходів.

Гопсон каже, що комітет палати послів уживав безправних, бо насильних засобів, щоб доручити йому завізвання комітету ставитись на переслухання.

Комітет сенату, що теж розсліджує лабістів, постановив розслідити ці закиди, себто поступовання комітету палати послів.

ПРИВЕРТАЮТЬ ПЕНСІЇ ВЕТЕРАНАМ ЕСПАНСЬКОЇ ВІЙНИ.

ВАШИНҐТОН. — Президент підписав конґресову ухвалу, котрою привертається пенсії ветеранам війни Злучених Держав проти Еспанії та їх родинам.

Ця ухвала коштує скарб держави 16 міліонів долярів.

БОРОТЬБА ЗА ВІДНОСИНИ АМЕРИКИ Й НІМЕЧЧИНИ.

БОСТОН. — Палата послів леґіслятури стейту Месечусетс ухвалила резолюцію, в котрій осуджує переслідування людей за віру німецьким урядом.

Повідомлений про цю резолюцію німецький консуль підняв проти неї протест перед стейтовим ґубернатором Джеймсом Керліом. Протест спирається на тім, що, мовляв, стейтова леґіслятура не має права вмішуватися до внутрішньої політики Німеччини. Відповідаючи на цей лист, ґубернатор заявив, що в Америці вільно горожанам піднимати публично голос в усякій публичній справі, а переслідування ріжних вір і національностей у Німеччині є якраз такою справою, бо воно обурює до живого всяку здорово думаючу людину.

Ґубернатор подав листи консуля і свій до відома преси. На це консуль заявив, що він уважає подавання листів до ґазети грубим нарушенням пристойности.

Німецька амбасада у Вашинґтоні каже, що вона про цю подію не має офіціяльної відомости.

Тимчасом у сенаті почалася кампанія за те, щоб американський уряд довів до виступлення американських атлєтів з міжнародніх олімпійських ігрищ, що мають відбутися наступного року в Берліні. Виступали за це з промовами в сенаті Волш, Селер і Ґері. Голос цього останнього звернув увагу тому, що він не католик, як Волш, ні жид, як Селер, а епископал.

ПОЛІЦІЯ СТЕРЕЖЕ „БРЕМЕН".

НЮ ЙОРК. — Сто піших поліцаїв, 50 детективів та 22 кінних поліцаїв стоять сторожею коло корабля „Бремен" з Північно-німецького Ллойду, щоб захоронити його перед повторенням нападу на нього.

ПРИСУД У ПРОЦЕСІ ЗА ВБИВСТВО ДИКИНСОНА.

ДІТРОЙТ. — Процес проти Вилієма Лі Фериса та трох жінок, обвинувачених за вбивство адвоката Говарда Дикинсона, покінчився присудом присяжних, котрим вони признали всіх 4 обвинувачених винними вбивства. Присяжні додали до присуду просьбу за помилування жінок.

ЩЕ СПРАВА МУНІЯ.

БОЛТИМОР (Меріленд). — Джан Мекдоналд, що був колись головним свідком на розправі проти юнійного лідера Томи Мунія, обвинуваченого за підложення бомби підчас паради за воєнне приготування в Сан Франсіско в 1916 році, заявив тут під присягою на суді, що він бачив Мунія вперше у вязниці перед розправою.

Адвокат Мунія заявив у суді перед переслуханням Мекдоналда, що ціла розправа проти Мунія це був заговір прокуратора Чарлза Фикерта й поліційних урядників у Сан Франсіско.

ВІДДІЛ 120 УКРАЇНСЬКОГО НАРОД. СОЮЗА В ALIQUIPPA, PA.

ОТСИМ ПОВІДОМЛЯЄМО, ЩО НА

МІСЯЧНИХ ЗБОРАХ

БРАТСТВА СВ. О. НИКОЛАЯ, ВІДДІЛУ 120 У. Н. СОЮЗА,

:——::——: які відбудуться :——::——:

У НЕДІЛЮ, ДНЯ 18-ГО СЕРПНЯ (AUG.) 1935 РОКУ

У КЛЮБІ ВІДДІЛУ 120 У. Н. СОЮЗА ПІД Ч. 216 — 6та ЕВЕ., АЛІКВІПА, ПА.,

буде приявний **голова головної контрольної комісії У. Н. Союза, О. Е. Малицький.**

Усі члени згаданого відділу повинні обовязково прибути на ті збори. 189-90

Головна канцелярія У. Н. Союза.

ПУШКІН ПО УКРАЇНСЬКИ.

З Київа доносять, що з нагоди століття уродин московського поета Олександра С. Пушкіна буде виданий по українськи збірник його поезій. Збірник приготовляє президія Союза Совєтських Письменників України. Вона придiлила на це окрему комісію. Комісія розписала конкурс на найкращі переклади з Пушкіна по українськи. Збірник буде прикрашений артистичними картинами.

ЖНИВА В КАНАДІ ЗАПОВІДАЮТЬСЯ ПОГАНО.

Звідомлення щоденника „Фрі Прес" у Вінніпеґу про стан засівів у західній Канаді вказує на скоре погіршення виглядів на жнива. В Манітобі і східнім Саскачевані кинулася ржа, а незвичайна спека з гарячими вітрами творить посуху в полудневій Алберті та в західнім Саскачевані.

Щонайменше 4,500,000 акрів, засіяних шпеницею, є навіщені ржою. Пшениця цього року є 10 днів до двох тижнів спізнена, а ржа появилася два тижні скорше, як звичайно. Через те пшениця знаходиться тепер у специяльно небезпечнім стані. Тисячі акрів землі не побачать цього року жниварки. Яка буде з цього остаточна страта в бушлях, не можна ще тепер обчислити. Одначе страта більшає з дня на день.

РОЗЧАРОВАНІ ТУРИСТИ З ПОЛУДНЯ.

Кождого літа приїжджають до Вінніпеґу туристи, що не можуть укрити свого розчарування з того, що тут застають. Ось 24 липня приїхали з Кензас Сити, Мо., три жінки в пошукуванню канадійського холоду, про який десь колись чули. Приготовані на холод, вони попривозили з собою тяжкі зимові футра, щоб у них можна було стрінути температуру нижче зера. Приїхали і можна уявити собі їх розчарування, коли застали температуру 90 ступнів Фаренгайта вище зера.

ПОМЕР М. БОБЖИНСЬКИЙ.

Колишній намісник Галичини, Михайло Бобжинський, помер у середу, 3. липня ц. р., в Лопухівці в Познанщині.

РОДИНА САМОГУБЦІВ.

У Дзвинячі, пов. Станиславів, застрілився 29-літній Михайло Осташук. В одному році це пятий випадок самогубства в родині Осташуків. Тому рік відобрав собі життя старий Осташук, кілька днів пізніше струїлися найстарша донька, опісля один син, в березні ц. р. повісився другий син, а тепер останній член родини розпрощався з життям.

ҐРІМ УБИВ ЧОЛОВІКА ПІДЧАС ПРОКЛОНІВ.

В околиці Ваймар у стейті Тексас ґрім убив фармера Бенні Гобарда під деревом, під яке він скрився разом зі своїм сином. Син каже, що батько дуже кляв через те, що їх захопив дощ. Хоч син казав, що небезпечно клясти в таку пору, батько дальше кляв. Саме тоді в дерево вдарив ґрім і вбив старого Гобарда, а сина тільки небезпечно ушкодив.

ЗАГАДКА ПРОПАЛОЇ ДИТИНИ ВІДГАДАНА.

Малий Теді Блодворт вийшов 29 червня, в другі роковини своїх уродин, з хати свого батька в Роркток, Ман., і зник між корчами коло хати. Всі пошукування були даремні. Були ріжні здогади: що хтось його вкрав, схопив для окупу, а може медвідь його забрав. Непевність скінчилась у вівторок, 23 липня. Його тіло знайдено в калюжі глибокій дві стопі, коло 2 і пів милі від батьківського дому.

ЧЕРЕЗ КОМАРІВ ГОДІ РОБИТИ МІЖ ОЗЕРАМИ.

В области між озерами в Манітобі цього року так багато комарів, що робота в полі неможлива. Комарів є міліярди і вони не вдоволяються лише тим, щоб кусати людей, а нападають і на коней та кусають їх так, що допроваджують їх до шалености. Коли не з уваги на себе, то з уваги на коні фармери приневолені ховатися по будинках. Старі мешканці говорять, що за останнього пів століття не було там так багато комарів, як тепер.

ДИТИНА УТОНУЛА В КОНОВЦІ З ВОДОЮ.

Пані Дрозет у Ст. Боніфест, Ман., поклала свого 11-місячного синка на ліжко спати, стягнула фіранки на вікнах, щоб зробити в кімнаті темно, і поставила коло ліжка коновку з водою, щоби вона охолоджувала кімнату. Коли по годині поглянула з кухні до кімнати, дитина ще спала. В третій годині вернувся її чоловік з роботи і спитав, де дитина. Почувши, що дитина спить, поглянув у кімнату і побачив, що дитина впала з ліжка коміть головою у коновку з водою. Дитина вже не жила.

ЗЛОВЖИВАННЯ В РУМУНСЬКИХ МИТНИХ УРЯДАХ.

Черновецька поліція викрила в граничних митних урядах у Ґріґорі Ґіка Вода (Непоколоківцях) і Браїлі великі грошеві зловживання. У звязку з тим румунське міністерство скарбу наказало арештувати директорів обох цих урядів та припинити в урядуванні винуватих урядовців.

РОЗБИЛИСЯ ПЛЯНИ КОМУНІСТІВ ЗІ СТРАЙКЕРАМИ.

Пляни комуністів у Вінніпеґу використали страйк у допомогових таборах для своєї пропаґанди зійшов на нівець, бо страйк уже належить до минувшини. Плян комуністів був зробити з Вінніпеґу осередок нового „походу до Отави", стягнути тут 5,000 людей і тоді наробити з ними багато ґармідеру. Страйкери зі всіх усюдів мали приїздити до Вінніпеґу товаровими потягами, одначе визирання тих нових скріплень показалося даремним. Ніхто не приїздив. А тимчасом уряд Манітоби поставився зовсім рішучо до страйкерів, що вернулися в неділю, 21 липня, з Кенори. Уряд, як сказав, що дасть їм тільки два дні їсти, так і не змінив свого рішення.

І коли страйкери зачули голод, переговори між ними і урядом та містом пішли дуже швидко вперед. Уряд запропонував заплатити кождому стракерови дорогу до дому і в четвер (25 липня) рано представники страйкерів приняли цю умову. Хто не мав дому, діставав до вибору піти до роботи на фармі, або вернутись до федерального табору. Ще того самого дня половина страйкерів пустилася в дорогу. На другий день виїхала решта.

При цій нагоді показалося, як далеко це було від дійсности, коли комуністи говорили, що у Вінніпеґу зібралися страйкери з допомогових таборів у Манітобі. Коли страйкери зачали зголошуватися за тикетами і предкладати докази, звідки вони походять, то виявилося, що вони були постягані з цілої Канади, бо ось із яких міст: Галіфакс, Ст. Джан, Отава, Монтреал, Торонто, Венкувер, Нелсон, Едмонтон, Келґарі, Летбридж і Медисин Гет.

ІНСПЕКТОР Ф. Т. ГАВРИЛЮК НА КОНВЕНЦІЇ ВЧИТЕЛІВ МАНІТОБИ.

П. Гаврилюк, інспектор шкіл з провінції Саскачеван, був одним з промовців на конвенції вчителів, яка відбулася 26 і 27 липня у Вінніпеґу. Він коротко переповів життя вчителів за останніх 30 літ, і похвалив українських учителів за те, що дальше ведуть роботу, започатковану вчителями ще 1907 року, коли він самий був одним з учасників. Між іншим сказав, що нам, Українцям, треба подбати, щоб ми піднесли себе на вищий рівень культури, бо в противному разі загинемо. На його думку, ми повинні гармонійно працювати з іншими співжитцями цеї країни. Щоб осягнути це, нам не треба забувати своєї мови, культури та кращих звичаїв, але пристосувати їх до канадійського життя. Вчителі повинні бути провідниками в своїх околицях.

ЗАЯЦЬ ПРИГОЛОМШИВ ЧОЛОВІКА, АЛЕ САМ ЗГИНУВ.

Арт Башант з Ґонворт, Саск., спинився був у високій траві при дорозі направляти свій автомобіль. Підчас цього його пес сполошив зайця. Заяць кинувся втікати попід автомобіль і з розгону вдарив своєю головою Башанта з такою силою в лише, що приголомшив його, одначе враз з тим переломив собі шию. Коли Башант очуняв, знайшов побіч себе неживого заяця.

ВСЕЛИТОВСЬКИЙ ЗЇЗД

КАВНАС (Литва). — В середу, 13-го серпня, розпочався тут Вселитовський Конґрес. Прибули делеґати з 13 країв. Між ними є заступники литовських орґанізацій із Злучених Держав, де литовське населення числить два міліони голов. Головою конґресу є президент Литви, Антін Сметона. На конґресі мають обговорити створення Литовського Світового Обєднання.

КІНЕЦЬ ПРАВОСЛАВЯ В СОВЄТАХ.

ЛЬВІВ. — „Православная Русь" повідомляє: Московський відділ для боротьби з релігією під проводом М. Ґоркого і В. Н. Львова явивсь у представника патріяршого престола, митрополита Сергія, й зажадав застановлення діяльности патріяршого синода. Безбожники захопили канцелярію митрополита Сергія і його архіви та на місці заявили, що закривають його орґан „Московская Патріярхія" й інші епархіяльні видавництва.

Закриття православного орґану є вислідом конґресу безбожників з 30-го березня ц. р. Там рішено, щоб до пятьох літ не лишити „на русской землє" ні одного православного храму, ані одного православного священика. Митрополитови Сергієви заборонено всякі звязки з духовенством, а пастирські листи він може оповіщувати лише за дозволом орґанізації безбожників.

ПРІРВА ГРЕБЛІ.

Згинули 1,000 людей в Італії.

ТУРИН (Італія). — Велика водно-електрична гребля на ріці Овада, у провінції Піємонт, прорвалася внаслідок зливи. Води виринули й затопили 50 квадратних миль землі. Притім згинуло велике число людей. Досі нараховано 600 трупів, а яких 400 людей іще не віднайдено. Знищені доми, фабрики, залізничі шляхи й стації.

І ФРАНЦІЯ ПРИГОТОВЛЯЄТЬСЯ НА ЕТІОПСЬКУ ВІЙНУ.

ДЖІБУТІ (Французька кольонія Сомалі, на границі Етіопії). — Франція побоюється, що Ліґа Націй не зможе поладнати італійсько-етіопського спору й тому приготовляється на оборону своєї кольонії Сомалі. На островах коло пристані Джібуті вона уставила вже тепер великі гармати. Будує також ґанґари для нових літаків і присилає сюди воєнні кораблі. Таксамо скріплено сенеґальський ґарнізон на 1,000 додаткових жовнірів, щоб приготовитися на можливе повстання тубильців на випадок війни проти Етіопії.

КАМПАНІЯ НАЦІСТІВ ПРОТИ ПРОТЕСТАНТІВ.

БЕРЛІН. — У протицерковнім поході націсти не забули і за протестантів. Появився розпорядок найвищої євангелицької ради з осторогою, що лише ті пастори дістануть платню, що їх настановив признаний націстами епископ Людвик Мілер. А міністер освіти видав розпорядок, щоб студенти протестантських семинарій кінчили свої теольоґічні науки лише в семинаріях, признаних державою. В той спосіб хоче міністерство перешкодити новому протестантському рухови, що стоїть за „конфесіонал".

ВИМИРАЮТЬ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ПІД ПОЛЬЩЕЮ.

ВАРШАВА. — Головний статистичний уряд оголосив числові дані про смертність дітей у Польщі за перше чвертьріче ц. р. Пересічно вмирає 15.1 дітей на 100 уродин. Найбільша розмірно смертність припадає на полудневі воєвідства, де на 100 уродин є 17.2 смертних випадків. У західніх воєвідствах припадає 16 смертних випадків на 100 уродин, у центральних 14.8, у східніх 12.5.

Найбільше вмирає дітей між греко-католиками, бо 20.2 на 100 уродин; між євангеликами 18.3, між римо-католиками 15.6, між православними 14, між жидами 4.9, для інших віроісповідань 11.4 на 100 уродин.

ЗМІНИ В УРЯДІ СОВЄТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

КИЇВ. — Центральний Комітет УССР усунув із становища комісаря внутрішньої торговлі Івана Самова та комісаря комунального господарства Василя Палякова. На їх місце призначив Ґеорґія Боґатирьова й Миколу Межуєва.

ПОВІТОВЕ СВЯТО УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА В ПІДГАЄЧЧИНІ.

ЛЬВІВ. — Повітовий Союз Кружків Рідної Школи разом з філією Союзу Українок у Підгайцях улаштували 2-го червня Повітове Жіноче Свято на громадській площі у Вербові, у віддалі 4 км. від Підгайців. Перед святом була велика злива, та всетаки станули до самого походу 5,000 зорґанізованого жіноцтва. В день свята випогодилося. Похід тревав більше як півтори години. Прегарно представлялися чети в народніх строях. Зо Львова не прибув ніхто, прислали лише писемні привіти. Після них відбулися пописи дітей з дитячих садків, дальше національні танки, вправи дитячого доросту, деклямації, співи і гри орхестр. Всіх учасників на площі було 10,000 голов. Була теж вистава вишивок і загалом жіночих ручних робіт. Закінчено свято могутнім співом національного гимну.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.		SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy	
На рік	$6.00	One year	$6.00
На пів року	$3.25	Six months	$3.25
На три місяці	$1.75	Three months	$1.75
Число з пятниці (з англійською частю):		Friday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$ 2.00	One year	$ 2.00
На пів року	$ 1.25	Six months	$ 1.25
В Джерзи Сити і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$9.00	One year	$9.00
На пів року	$4.75	Six months	$4.75
На три місяці	$2.50	Three months	$2.50

За оголошення редакція не відповідає.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ТРАҐЕДІЯ, АЛЕ ЧИ ТІЛЬКИ ГАЛИЧАН?

У звязку з новими відомостями про траґічне життя Українців з Галичини, що залишилися на Україні під Совєтами чи тамтуди перейшли з еміґрації, помістило львівське „Діло" статтю під заголовком „Траґедія Галичан у Совєтах". Даючи вираз співчуванню тій траґедії, та подаючи імена видніших Галичан, розстріляних, засланих на Соловки, чи покінчивших самогубством, пишеться там між іншим і таке:

„Це не власники поодиноких назвищ гинули і гинуть під совєтським режімом. Це вигибають там **Галичани,** а кожний з названих і неназваних збільшує собою лиш одну велику, незмірну й безкрайну жертву Галичан на всеукраїнському мученицькому вівтарі. Згинули вони, бо були — Галичани. Згинули, бо мали на собі незатерту печатку української національної свідомости, защіплюваної від дитячої колиски рідною мовою та традицією рідної хати, викристалізованої у школах, у громадській праці та в українських боєвих лавах. Згинули і гинуть, бо мали проти себе арґумент, що не можна вирвати їм з душі їхнього проскрибованого українства; згинули і гинуть тому, що смертельний ворог українства ніколи не довіряє Галичанам і все у кождому Галичинині бачить непримирного-Українця".

На нашу думку, оттаке виріжнювання Галичан є недоцільне. Воно пахне старосвітчиною, коли мова про теперішні часи. Так можливо було ще писати в передвоєнних часах, чи в часах до вибуху революції на Україні й відродження української державности. Та від тих останніх подій зайшли такі корінні зміни, що вони не виправдують Галичан писати про якусь специфічну „траґедію Галичан". Для цілої нашої нації є тепер тільки одна траґедія: українська. В тій траґедії рівно терпить галицький Українець, як і наддніпрянський чи який інший, якщо він хоче дійсно вірно служити свому народови. У тому останньому випадку він може навіть з голоду примирати не то під Совєтами, але й під Польщею, Румунією і Чехословаччиною. Річ природня, що від Галичан, які мали змогу до війни краще національно освідомлюватися ніж Українці, що жили на інших землях, требаб тепер вимагати куди більшого українського патріотизму. І тому те, що сталося чи стається з ними на Україні під Совєтами, є тільки зовсім природнім явищем. Бо щойно тоді насталаб найстрашніша для нас траґедія, якби з ними було інакше, якби вони перемінилися в льояльних виконавців московської влади на Україні. Вважаючи їх судьбу траґедією, якою вона в дійсности є, треба до цього додати, що це траґедія загально-українська, якої жертвою падають як Галичани так і Придніпрянці, чи інші Українці. Це траґедія, яка є особливо болючою для тих, що терплять ще й за те, що голосили, що є можливе наладнання співжиття України з червоною Москвою.

О. Сновида.

ПРИКЛАД ЕТІОПІЇ

Si vis pacem, para bellum (якщо хочеш миру, готуйся до війни). Так звучала стара мудрість Риму. І ніщо її так не піддержало, як історія італійсько-етіопського спору, з якого мабуть незабаром вибухне війна. А історія цього спору, його наука цікава й для нас, і то дуже цікава.

Якаж це наука? Ця наука така: що Італії напевно й не снилосяб зачинати похід проти Етіопії, колиб та країна хоч приблизно була так озброєна, як Італія; колиб мала самолети, добру артилєрію, досить амуниції, отруйні ґази і т. п. Італія має великі апетити і на Дальматію, і на Австрію, і на Альджерію з Тунісом. Але знає, що в тих напрямках стрінеться зо спротивом держав, що посідають новочасно озброєну армію. В Етіопії — думають Італійці — справа піде лекше. Отже — війна неґусови*).

Всякі покликування на нарушення неґусом італійських границь в Африці; на непошанування договорів — все те лише засоби для закриття голого факту: прямування сильнішої нації до експанзії коштом нації, яку вважається слабшою.

Очевидно, це вічний закон історії. Але в наших часах, часах пропаґанди братерства між народами, часах пацифізму — ніколи не зашкодить пригадати ще раз цей вічний і незмінний історичний закон. Пригадати, що: **безборонний є далеко більше наражений на напад сусіда, ніж озброєний.** З точки погляду людськости, гуманности, культури, цивілізації це може й прикро, боляче, але поки живуть люди, все серед них пануватиме закон боротьби за існування, за панування одних над одними.

Тому з повним правом можна сказати, що **нарід, який зброїться, хоронить мир.** Бо своїми зброєннями посиляє грізну перестопогу всім охочим вдертися на його територію і заволодіти його багатствами. Погляньте на Німеччину! Поки вона не розірвала версайського трактату, що обмежував її зброєння, всі трактували її мов африканську кольонію: Французи й Анґлійці, що господарювали, як хотіли, в Райнлянді, російські комуністи і т. д. І відразу положення змінилось, коли Німеччина скинула з себе обмеження щодо зброєнь і запровадила наново, як сусіди, обовязок військової служби.

Нам ці приклади, та ще й японський, варта пригадати собі, щоб усвідомити, що не трактатами, не апелем до справедливости, не покликами до міжнародного братерства розширюються народи, лише застосуванням засади: **si vis pacem, para bellum.** І для нас це особливо важне — не лише матеріяльним, але й **моральним озброєнням.** Колиб у 1917 р. наші соціялістичні проводирі не вчили були нас, що большевики наші брати що з „братнім російським народом" можна полюбовно поладнати наш спір, не вдаючися до зброї, інакше виглядалаб тепер Україна. Колиб ми знали, що лише той нарід остоїться в боротьбі за існування, який у кождім чужім народі бачить евентуального ворога, якому не сміє вірити і проти якого насамперед повинен зброїтися, не булаб Україна тим, чим стала тепер...

Para bellum! Озброюй духа нації, гартуй у бажанні і в передбаченні конфліктів, у волі стати сильним — ось єдиний шлях до миру. Бо **нація морально здемобілізована, віддана на поталу пацифістичній фразі, скорше чи пізніше стане здобичю нації сильнішої.** Так було, так буде!

*) Неґус — титул етіопських володарів.

ПРАЗНИК У КРИНИЦІ

Криниця — це королева купелевих місцевостей і королева Лемків-Руснаків. Тут у день св. Ап. Петра і Павла відбувся великий празник. Вже день перед празником прибули до Криниці ріжні відпустові крамарі, карузелі й інші „буди", а також сходилися з дальших сіл наші Лемки. Рано в сам празник залягли Лемки всі дороги до церкви, а й фірами приїхало їх дуже багато.

Найцікавіший був гурток прочан з околиці Щавниці, зі села Явірки (тут взагалі є ще багацько Яворів), повіт Новий Торг; це вже найдальше на захід висунені Українці, майже під самі Татри. Від польських ґуралів відділює їх великий ліс. Тут у таких селах, як згадані Явірки, а дальше село Шляхтова, село Білавода (найдальше українське село на заході), село Чорпавода й інщі мешкає дуже цікавий тип Українців: це українські верховинці („ґуралі"), які називають себе Руснаками (може для відріжнення від Словаків), говорять по українськи зі словацьким акцентом і держаться твердо гр.-кат. церкви.

Цікавий є їх одяг (головно мужчин): „холосьні" (штани) з білого сукна, вузькі, всюди по рубках гарно вишивані в рожечки і листочки, найбільше при кишенях і внизу з боку при розпірці („гачнік"), підперезані вузьким ремінцем, якого спряжку закриває спадаючий кусень сукна, якби більша накривка кишені (кляпа); на ногах личаки такі, як у Гуцулів; камізелька („бруслик") без рукавів з кишенями (4), вишивана такимиж шляхами листочків і квіток (рожечок) довкола по всіх рубцях, коло кишень і ззаду на середині в більшу квітку; на верху камізельки білий (зі сукна) „кавтан" (у інших Лемків коротка „гунька"), вишитий також усюди і на рукавах; на руки беруть ще в зимі пона рукавиці ніби „штуци", також вишивані; на голові низький, чорний округлий „капелюш", а замісць стяжки вузенький шнурок „кісток", які тепер купують у крамниці (ті „кістки" виглядають як зуби або маленькі морскі мушлі). Таксамо ходять убрані і в зимі і в літі.

Майже всі мужчини з цих сіл — то „дрітари", які ходять з вязками дротів і дротують горшки. (І ті „дрітари", що ходили і ходять в околицях Львова і Тернополя, то все наші українські верховинці). Вони не мають ані топірців, ані палиць. Бідні вони, але горді, завзяті і не піддаються біді. У їх селах є всюди гр.-кат. церкви; гр.-кат найдальша на заході парохія є мубуть у селі Шляхтова.

За кордоном над рікою Попрадом усюди є Руснаки (гр.-кат.) аж до Татр. Мова їх, як і всіх Руснаків-Лемків, і флєксією і зворотами і цілою мовною ритмікою є виразно українська. Замісць у них лише лем (лише, гей (так), не є (нема) місцеві слова, деякі інші наголоси, не конче на другім складі і виговір якби словацький, але від польської мови вони далекі.

Тут дворів нема, отже не має ніякої підстави вигадка, що Лемки — то Волохи, яких сюди спровадили польські пани в XVII і XVIII віці. Коле Поляків в очі, що Українці є аж під Татрами і недалеко Кракова, але на це нема ради: це українська етноґрафічна територія, бо тут усюди всі села компактно заселені гр.-кат. Лемками і там коло Щавниці українськими „ґуралями". Руснаки-„ґуралі" свідомі, що вони не є те, що польські ґуралі, хоча ноша їх на перший погляд подібна; алеж вони кажуть: „То вони від наших забрали взір на одяг, а що не вміли вишивати, то шнурків всюди нашили". І дійсно польські ґуралі не мають вишивок, лише нашиті, накручені (на штанах) колірові шнурочки, а українські „ґуралі" мають всюди гарні вишвки, а не шнурки.

Прийшли до Криниці на празник і Руснаки з Закарпаття: з села Чирча і Лелюхова; давніше приходили вони з процесією. До Чирча ходять з' Криниці на празник на другу М. Божу. За кордоном, над Попрадом є ще українські села: Липник, Орабіна, Фольварк і ін. Тепер через границю мусять перекрадатися.

З ближчих місцевостей прийшло і приїхало багато Лемків, як ось з міста Тилич, де є велика церква, а парохія має 80 морґів ґрунту, і з села Дубне. Дуже багато було зі села Новавесь. В цім селі мають дівчата найгарніші вишивки. Були люди і з Поворозника і їх дяк з „громогласним" голосом. Із села Вірхова прийшли з процесією. Було також досить інтеліґенції з Криниці й околиці.

В церкві було яких 5,000 вірних (церква велика, як нпр. Преображенська у Львові), а вдвоє стільки поза церквою і на вулицях.

Приїхав на цей празник до Криниці вперше ап. візитатор о. Масцюх; була від сторони парохії біля церкви мала тріюмфальна брама, але ані на конях не виїздили, ані з процесією не впроваджували його.

Соборну Службу Божу правив з асистою о. Масцюх. Співав мішаний хор з Криниці, якого дириґентом є відомий Ропіцький зі Львова. Цей хор поза співом у церкві їздить на всякі півофіціяльні польські свята (навіть до Закопаного). і фотоґрафуються з польським гербом.

Проповідь мав о. Масцюх (з мітрою, жезлом і хрестом). (На проповідальницю вийшов був уже інший священик, але о. Масцюх казав йому зійти. Пригадалося колишнє: „Злізайте отче!"). Говорив про матеріяльну нужду і про моральне нещастя, зокрема про тих, що виступили з католицької церкви та пішли до т. зв. „часовніков", а „то не є всеодно — як вони кажуть, — то гріх. Хоча ви були в таких покусах, то є велике чудо, що ви ще лишилися при нашій церкві. Я їздив по багатьох селах, але ніде не бачив вас стільки, що тут у Криниці". По дальших словах про св. Петра і голову церкви передав папське благословення. Говорив чисто по українськи, уживав лише термінів: руский, Русь, Лемки. Коли в проповіди сказав про Лемків, що є від Щавниці по Сян, зробився був якийсь шум і протести перед церквою; чи це був протест проти відділювання Лемків від усього нашого народу, чи що інше, не знати.

Коли в проповіди чути було лише про католицьку церкву (без додатку гр.-кат.), то дальше підчас великого входу чути було: „і всіх вас православних..."; а дальше, коли в ектенії згадувано папу римського і т. д., то на хорах у частині якогось старого служебника читали: „і всея Россії митрополита..." Це все требаб тут людям постійно обяснювати і треба вже раз всюди ці тексти узгіднити.

Переходи на православя на Лемківщині ніби припинилися, хоч не всюди. Декуди переходять тепер невдоволені Українці, напр. у Барвінку і Зиндрановій, пов. Коросно. В Криниці була колись теж сильна аґітація за православя і кажуть, що якби Криниця була перейшла, то ціла околиця також перейшлаб. Але в Криниці жаль їм було такої великої церкви, такого богатого приходства (це просто двір, поверхова камениця) і більше як 100 морґів поля, а до того в купелевім заведенні щось 350,000 зл. (за забраний парохіяльний ґрунт під нові лазнички) і щось уже до 70,000 зл. проценту від тих грошей; є ще кусень парохіяльного поля в центрі біля школи в Криниці-живцю.

Між православними великі драчі, бо трапляється, що перейшов батько, а син ні. За забирання церковного майна досить православних сидить у вязниці. Православні парохи не мають з чого жити. А де цілі села поперeходили, як наприклад село Ізби біля границі, там у гр.-кат церкві бувають відправи хіба для польської граничної сторожі. От: „де два бються, там третій користає".

І в Криниці були драчі. Старі не хочуть, щоб хор співав, бо загально Лемки люблять вселюдний спів. Ця задирка з хором висить далі у воздусі.

За церквою в часі празника продавали медалики (польські) й інші дрібнички якісь зайди (це все всюди по наших відступах); була тільки одна будка кооперативи „Проґрес" з Криниці, що крім булок і т. п. мала кілька книжечок на продаж, як „Талергофа", Россія", календар „Лемко" і ще якусь книжечку. Цей „Проґрес" має в сусідніх селах філії, але в крамниці „Проґресу" малий торг.

За дорогою біля церкви є читальня Качковського.

Пополудні місцеві Лемки та з сусідніх сіл, переходячи через купелеве заведення (тут ще нема замиканих воріт, як нпр. у нашім Трускавці), хотіли напитися води (як Лемки говорять — „щави", себто води, яка має незвичайний смак; від цього назва: „Щавниця", де є найліпші „щави" як хваляться Лемки-„ґуралі"). Та поліцай на приказ якогось панка із заведення не допустив нікого із Лемків до води, до їх власної води, яка пливе на ґрунтах їх батьків і дідів... — („Діло").

М. Миханько.

УЛАС САМЧУК.

ВОЛИНЬ

Роман-хроніка у 3-ох частинах.

Частина І.

КУДИ ТЕЧЕ ТА РІЧКА?

— 22 —

— Даруй, даруй мені, моя дитино кохана! Даруй, що так гірко з тобою поводився! І батько бере Володька на руки, несе до хати, дмухає на його страшну рану, але рана та не болить його. Він щасливий, що зміг доказати батькові свою велику до нього любов, хоча навіть ціною власної руки.

І багато інших страшних випадків видумує малий. Це вже стало його звичкою. Але чому, дійсно, не станеться так, щоб Володько прилюдно на вчинках міг доказати свою добру волю і великою своєю добросердечністю заставив каятись навіть таку незломну нічим людину, як батько? Чому? Але так не сталось...

Аж вечором третього дня при вечері вперше забалакав батько:

— Понадувались. Образив. Немилосердний. Що ви там собі не думайте, але коли мені не шануватиметесь, то шкіру з вас поспускаю. Це собі затямте і зарубайте на носі. Ні одного зерна не змарнувати. Ні одної крихти хліба не смієте знищити без „пользи"*). Ні одної картоплини не повинен я бачити, щоб ото мені попід ногами валялася. Бережіть взуття. Шануйте одежину, бо будете у мене мов голопуцьки бігати. А не слухатимете слів моїх, то послухаєте своєї шкіри. Я вже подбаю про те. Коли ви одного вівсяного зерна не потрапите зберігти, не шануватимете крупини, щупка муки, сорочки, чобота, не вшануєте ви й худобини, ані себе самих. Голодранцями родитесь, проживете життя жебротою і здохнете під чужим плотом... Я вам це кажу... і дивіться мені. Слова ці не на вітер пущені. Тобі, стара, дістанеться найбільше.

Тихо, гробово тихо. Ніхто не одважиться хоч слово заперечити. Володько заліз у самий кут запічка і мов хиже звіря визирає звідтіль.

І коли пас корови поблизу конюшиниця, то чатував коло нього, як найкращий вояк коло порохівні. При одній згадці, щоб могло статися, коли б котра з його корів обілась, у малого замерзав мізок, вставало на голові волосся і по спині перебігали дошкульно-холодні мурашки.

— — — — — —

III.

По тижневі в родинному огнищі Матвія сталась знову визначна пригода. Йдучи в неділю до церкви, Матвій після Божої Служби не вернувся, як звичайно, до дому, а зайшов до родичів на Запоріжжя. Він підприняв основну перемолотку всього свого збіжжя (поки ще тримається погода), а тому мусить кликнути толоку до машини. Зайшов до брата Єлисея, та попросив у нього другу пару коней. Звідти обійшов кілька обійсть і замовив дівчат до соломи, подавання в барабан, тощо. Робітників покликав самих серіозних, не якихсь ледарів.

У понеділок, у досвіта, як тільки благословилось на світ, прийшов з кіньми старший Єлисеїв син, також Василь. Внедовзі за ним не забарились і решта робітниць. Матвіїв Василь не смів перервати на пару день науки. Сам батько рішуче цьому спротивився, бо „раз взявся за щось, то вези"... Василь нічого б не мав проти, щоб побути пару день дома, хоча б навіть і коло машини... Будуть веселі та гарні дівчата, будуть жарти, співи. Але хай би спробував він хоч запикнутись про це.

Зате Володькові припала надзвичайно вдячна роля. Він має гонити одну пару коней в кераті. Це просто таки чудесно. Нічого кращого, як гонити цілий день коні, розмахувати та цьвйогати батогом, малий не міг чекати. Це куди краще та почесніше, ніж пасти оті осоружні коровиська. Поганяти в машині коні, це ж й-бо неабияка праця!

І він ще затемна, десь від других півнів схопився, одягнувся; їсти і не питай. Він не має ніякого бажання так зранння, не попрацювавши, напихатися. Всі снідають, а він пішов на подвіря, озброївся своїм батогом, цьвйогнув ним разів зо двадцять, чи досить ємний і почав терпеливо чекати коло розістланих перед дишлем шлий, до котрих мають ще запрягти коні.

Чекання триває досить довго, але Володька це не зражує. Прийшов час, вивели з хліва коней. Батько оглянув їх, погладив, поплескав, похвалився Василеві і висловив жаль, що прийдеться таку добру худобину збути. Василь запріг у другий дишель своїх — кобилу каштанку та її молодого сина огира, якого тільки що привчили втягнутись до тяжких праць.

Приготувавши все як слід, забурчала машина і праця закипіла. Дівчата не працюють, а бавляться. Хіхи та хахі. Реготи без упину. І де його в нещастя ото сміху стільки набереться — зауважувала Настя. Вона цілий день підтикана бігала, то на двір, то до клуні, то до хати. Їй ніколи до машини носа тицьнути, хоча страх хочеться. Вона майже переконана, що без неї там як слід нічого не зроблять, але треба також і обід зварити.

А дівчата з дядьковим Василем чудасії витворяють. Єдиний між ними, не парубок ще, але парубкан уже порядний.

Декотра з вертух і до Володька заглядає. Дражняться з ним, кепкують, але він без церемоній. Батюгою її і все. Хай не лізе, коли Володько серіозною занятий працею.

Так йшла робота аж до вечора. Над вечір сміхи та жарти дещо вщухли, бо все таки робочі понагрівали лоби. А коли геть смерком перестали молотити, треба випрягати коні та вести їх до води. Хто поведе? Василі обидва. Але дядьків Василь не може залишити свого пестуна Володька, тим більше знаючи, що нічого приємнішого, ніж проїхатись верхи на коні, для Володька мабуть не існувало. — Хочеш, Володьку, на каштанці проїхатись? — гукає Василь. — Володько був утомлений — ледви ноги волоче, як стояв, так і зірвався від клуні по манежі до хліва. По дорозі як натоте щось впало йому до лівого ока. Якийсь устюк.

Володько тре око, квапиться з заплющеними очима до Василя. І в ту мить завищав огир. Володька щось бемцнуло в голову, в очах креснуло іскрами і далі не стало нічого.

Коли опритомнів, зобачив навколо себе юрбу людей, чув крики, метушню. Він був мокрий з сильно окривавленою головою, але болю не відчував. Це вдарила його копитом каштанка, під ноги котрої підліз Володько в той саме час, коли її вкусив неспокійний огир. Удар влучив якраз у праве око. І першим, хто найбільше цією подією був переполошений, це батько. Він був ввесь від ніг до голови обліплений ковтунами куряви з барабану машини. На вусах, бороді, старій вовняній шапці теліпались цілі торочки нанизаної на волосинки куряви. І забувши за це все, забувши обтруситись, вимитись, на перший викрик Володька: — О, Боже!... — батько кидає все, біжить до дитини. — Зобачивши, що син лежить на землі без руху, старий викрикує якийсь незрозумілий вигук, біжить до сіней по воду.

(Далі буде).

*) Безкорисно, без користи.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

ПОСТУП НАУКИ.

Доносять з Голивуду, що д-р Ралф Вилард, молодий хемік, зробив там цікавий експеримент з малпою.

Він заморозив маленьку малпу, котру він положив на дощинку. Як малпа замерзла, він покликав хіропрактора, щоби цей найшов в малпі сліди життя. Хіропрактор ствердив смерть. Тоді д-р Вилард вложив малпу до ледівні й держав її там три дні. Потім виняв її звідти та почав ступнево розгрівати 10 годин. Притім давав їй екстрактів пітуітарійної залози та побуджуючої серце адреналіни та помпував у неї кисня. Нарешті малпа ожила й нині вона їсть банани й цокоче весело в своїй клітці.

Читаючи про експеримент д-ра Виларда, одні відразу побачили в ньому епохальний експеримент. Інші, обережніші, хотіли би більше знати про цей експеримент, щоб допевнитися, чи не було там якого обману. Та всі приписують науці велике значіння. Не для самих учених, що ці досвіди роблять, але для цілих народів. Нарід, що нині хоче жити без науки, подібний до чоловіка, що пориваеться з мотикою на сонце.

ПРИРОДА Й НАУКА.

Загроза війни Італії проти Етіопії викликує багато ворожб щодо евентуального її вислду. Майже кожний пробує вгадати: хто в тій війні виграє?

Одні кажуть, що Італія, бо Італія більша держава, узброєна модерно, має змеханізовану армію. Кажуть інші, що Етіопія, бо її боронить природа, тропічна спека, тропічна задуха, недуги, непрохідні ліси, відважний нарід.

Як показують фотографії подій з Етіопії, Етіопійці не покладаються вже дуже багато на природню оборону свого краю. Бачимо на фотографіях, як вони роблять усякі заходи поставити проти Італії зовсім модерну армію.

Сама природа, сама відвага й завзяття видно навіть в Етіопії перестали давати народови довіря, що вони вистарчать до оборони незалежности. Треба модерної техніки й модерного узброєння навіть в Етіопії.

БАЧАТЬ ЧУЖЕ ПІД ЛІСОМ.

Нарікають большевицькі ґазети, що „буржуазна" преса пильно визбирує всякі факти, що можуть свідчити некорисно про большевицьку господарку в Росії.

Виходило би, що „буржуазна" преса має спеціяльно злу волю шукати таких фактів. Це немовби апель до цеї преси закинути злу волю, бути безсторонною та таких фактів так пильно не шукати.

Большевики не одні, що підносять такий закид своїм противникам. Всяка течія, що завзято обстоює якусь думку, так поступає. Я зачував такі закиди від провідників деяких церков: мовляв, наші противники дуже пильненько вишукують проти нас усякі факти, що можуть про нас зле свідчити.

На ділі ж тим противникам часто навіть не сниться спеціяльно тих фактів шукати та „пильно" такі факти нотувати. Просто попадає факт під руки, то доносять. Цього вимагає газетярський обовязок. Підозріння злої волі виходить з „доброї волі" противної сторони, яка хоче всякі факти, некорисні для її ідеї, оправдати, закрити або здушити.

НЕМА НІЧОГО НОВОГО ПІД СОНЦЕМ?

Дивуються Европейці американському звичаеви розписуватися широко про дітей та людей, що кінчать преріжні школи. Дивляться на фотографії ріжних абсольвентів шкіл, знятих з усякими шапками, їх довгі життєписи, похвали, заповіди великих успіхів, і дивуються.

Якби Европейці знали, звідки це в Америці взялося, не дивувалисяб. Адже ж у кождім краю Европи був колись період панеґіризму. Письменники присвячували довжезні писання, прозою і поезією, ріжним визначним особам. Вихваляли їх походження, їх родини, їх маєтки, чесноти, оспівували їх герби.

Були колись часи панеґіризму й у нас, на Україні. Яків Садовський, наприклад, написав у 1641-тім році панеґірик під наголовком „Дарунок пошани", в котрім звеличав Григорія Кирницького, обивателя львівської землі, за те, що він одержав в академії в Падуї, в Італії, ступінь доктора фільософії.

З того, що з панеґіриків виросли Европейці, можна вносити, що з того виростуть і Американці.

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ КОНҐРЕС І УКРАЇНСЬКА ЕМІҐРАЦІЯ В РУМУНІЇ

Конференція представників українських політичних партій, скликана за ініціятивою Української Парляментарної Репрезентації УНДО, в складі 4 партій від Західньо-Українських Земель (Українське-Національно-Демократичне Обеднання, Українська Соціялістично-Радикальна Партія, Українська Соціял-Демократична Партія й Українська Народня Обнова) і 3 партій з Великої України (Українська Радикально-демократична Партія, Українська Партія Соціялістів-Революціонерів і Українська Соціял-демократична Робітнича Партія), що відбулась у Львові в днях 24 до 28 грудня 1934 року, ухвалила скликати Всеукраїнський Національний Конґрес для проголошення волі українського народу до відновлення власної державности, вияснення становища українського народу на українських землях і намічення шляхів національної праці й орґанізації.

Підготовний Конґресовий Комітет.

Для підготови конґресу львівська конференція покликала до життя Підготовний Конґресовий Комітет, що територіяльно складається з двох відділів: **львівського** — з представників тих 4 краєвих політичних партій, що брали участь у львівській конференції, і **празького** — з представників 3 політичних партій з Великої України, а також з кооптованих представників від безпартійного громадянства.

Львівський Підготовний Комітет має орґанізувати участь у конґресі представників українського громадянства від Західніх Українських Земель та від еміґрації в Америці, а Празький Підготовний Комітет повинен те саме зробити серед української еміграції в Европі й Азії.

Всі справи, що торкаються підготови до конґресу, а також ті справи, що будуть поставлені і розвязані на конґресі, мають бути вирішені шляхом взаємного порозуміння між обома відділами Підготовного Комітету: Львівським і Празьким.

Лист Празького Комітету.

В перших днях травня філія Підготовного Конґресового Комітету в Празі звернулася до Букарешту з листом, у якому просила:

1) Скликати, по можливости не пізніше двох тижнів від дня одержання листа, нараду з представників українських ґромадських орґанізацій та установ, що приймають політичну плятформу, на якій скликається Всеукраїнський Національний Конґрес, для утворення Міжорґанізаційного Конґресового Комітету, що мав би взяти на себе загальне керування підготовною працею скликання Всеукраїнського Національного Конґресу серед української еміґрації в Румунії.

2) Надіслати на адресу Підготовного Конґресового Комітету інформації про загальну скількість української еміґрації в Румунії та про те, в яких орґанізаціях вона обєднана, з зазначенням приблизної скількости членів кожної поодинокої орґанізації та їхні адреси.

3) Надіслати назвища й адреси всіх членів Центральної Ради Трудового Конґресу і Національної Ради Галичини, що мешкають у Румунії як еміґранти і стоять на засадах скликання конґресу та відповідають усім іншим вимогам участи в конґресі.

Акція і структура Українського Громадського Комітету в Румунії.

Громадсько - Допомоговий Комітет Української Еміґрації в Румунії збудований у такий спосіб, що до його складу входять не лише представники всіх існуючих на терені Румунії українських еміґраційних орґанізацій, але в ньому представлені й усі зорґанізовані українські еміґраційні громади на провінції, що по суті творять філії Громадсько-Допомогового Комітету в місцях найбільшого скупчення української еміґрації в Румунії.

Така будова комітету була започаткована ще на першій конференції української еміґрації в Румунії, що відбулась у вересні 1923 року. Всі дальші конференції, а їх до нині відбулося шість, зберігали таку будову комітету не тільки тому, що вона творить досконалу форму завершеної орґаніації, а тимсамим досягається економія сил і засобів, але ще й тому, що така будова комітету має велике моральне значіння, бо вона доводить на практиці, що при добрій волі єднання українських національних сил є справою цілком реальною.

При такому стані річей утворення Міжорґанізаційного Підготовного Конґресового Комітету для української еміґрації в Румунії було справою дуже легкою. Ним у цілком правний спосіб міг би бути Громадсько-Допомоговий Комітет, тимбільше, що в постанові останньої конференції Української Еміґрації в Румунії (з вересня 1934 року) цілком виразно говориться, що „Громадсько - Допомоговому Комітетови доручається репрезентувати українську еміґрацію в Румунії у всіх тих випадках, коли цього вимагатимуть чи інтереси еміґрації, чи інтереси української справи".

Цілком природньо, що таку думку заступали деякі члени комітету підчас обговорення справи Всеукраїнського Національного Конґресу та утворення Міжорґанізаційного Конґресового Комітету для української еміґрації в Румунії.

Тимчасом Комітет вирішив для переведення передконґресової підготовної праці утворити спеціяльний Міжорґаніційний Комітет, піславши до цього останнього одного свого представника.

В цьому випадку Громадський Комітет також залишився вірним своїй традиції: при прийняттю поважніших рішень звертатися до зорґанізованого еміґраційного загалу, наскільки дозволяє на це час.

Отже Громадський Комітет, долучивши копії всіх тих матеріялів, які надійшли від Підготовного Комітету в Празі, розіслав до всіх українських еміґраційних орґанізацій у Румунії, а також до орґанізованих громад на провінції відповідні листи, в яких між іншим, просив, щоб кожна орґанізація прислала свого делеґата на перше орґанізаційне засідання Міжорґанізаційного Конґресового Комітету, яке було призначене на 19-го травня в 4 годині зполудня.

Комітет також просив, щоб кожна орґанізація дала свому делеґатови писані директиви як у справі способу вибрання делеґатів на Ввеукраїнський Національний Конґрес від української еміґрації в Румунії, так і в справі способів зібрання датків у Конґресовий Фонд і взагалі в справі всіх тих питань, що звязані з Всеукраїнським Національним Конґресом та з підготовною працею до нього.

Міжорґанізаційний - Конґресовий Комітет у Румунії.

Перше засідання Міжорґанізаційного Конґресового Комітету Української Еміґрації в Румунії відбулося в неділю, 19-го травня. Присутні на ньому, яко заступники 10 орґанізацій, установ та громад, були: Гриць Власюк, Дмитро Геродот, Михайло Гетьман, Теодор Гордієнко, Ол. Долинюк, Антоніна Івашина - Геродот, полковник Гнат Пороховський, д-р Василь Трепке, Ніна Трепке та Пантелеймон Яковенко.

На першому орґанізаційному засіданні Міжорґанізаційного Конґресового Комітету бракувало лише представника Української Громади в Кишиневі.

Тимчасом голова громади згодом надіслав листа, в якому зазначує, що громада приєднується до прийнятих постанов і пояснює брак кишинівського представника на першому засіданню тим, що його (голови громади) не було в Кишиневі, а тому відповідний лист він зміг прочитати щойно після того, як перше засідання Міжорґанізаційного Конґресового Комітету відбулося.

Після перевірки мандатів і ствердження, що присутні управлені заступати відповідні орґанізації, установи та громади, головуючий на засіданню д-р В. Трепке пропонує вирішити таке питання: „Чи нинішні збори належить уважати нарадою, що малаб усталити спосіб вибрання та утворення Міжорґанізаційного Конґресового Комітету Української Еміґрації в Румунії, чи ці збори мали би бути першим орґанізаційним засіданням Міжорґанізаційного Конґресового Комітету".

Після короткої виміни думок одноголосно ухвалено, що збори є Міжорґанізаційним Комітетом.

Перші постанови Комітету.

Вислухавши писані директиви заступників усіх тих орґанізацій, що склали Міжорґанізаційний Конґресовий Комітет, цей останній постановив:

1) Просити Підготовний Конґресовий Комітет ужити заходів до того, щоб на Всеукраїнському Національному Конґресі були заступлені всі відтінки української громадсько-політичної думки від правих до лівих (за винятком комуністів).

2) Домагатися від Підготовного Конґресового Комітету для Української Еміґрації в Румунії відповідного представництва на Всеукраїнському Національному Конґресі, яке не може бути менше від 4 делеґатів.

Примітка: Згідно з „Положенням про делеґатів на Всеукраїнський Національний Конґрес", українські еміґранти, що мешкають у ріжних країнах Західньої Европи й Азії, мають тепер посилати 1 делеґата, якщо є до 500 еміґрантів від 500 до 1,000 — 2 делеґатів, і далі поверх 1,000 душ, від кожної тисячі по одному делеґатови.

3) Домагатися від Підготовного Конґресового Комітету запрошення Української Головної Еміґраційної Ради до участи в конґресі на тих же підставах, на яких братимуть участь ріжні діючі парляментаристи, члени Української Центральної Ради, Трудового Конґресу та Національної Ради Галичини.

4) Просити Підготовний Конґресовий Комітет повідомити наш Міжорґанізаційний Конґресовий Комітет про принцип представництва на Всеукраїнський Національний Конґрес від політичних партій та про скількість делеґатів від кожної партії, що братимуть участь у конґресі.

5) Просити Підготовний Конґресовий Комітет повідомити нас про загальну скількість делеґатів Всеукраїнського Національного Конґресу.

6) Повідомити Підготовний Конґресовий Комітет, що в якости делеґатів від Української Еміґрації в Румунії на Всеукраїнський Національний Конґрес таємним голосуванням вибрані такі особи: проф. **К. Мацієвич,** д-р **Василь Трепке,** полковник **Гнат Пороховський, Дмитро Геродот** і сотник **Дмитро Ігнатенко.**

7) Ні Всеукраїнський Національний Конґрес ні виділений ним громадський орґан не можуть мати характеру, або претендувати на ролю українського уряду (державного центру).

8) Для доповнення фонду Всеукраїнського Національного Конґресу усталити спеціяльний національний податок, якого частина має йти до розпорядимости Підготовного Коґресового Комітету, а частина на видатки, звязані з подорожжю делеґатів та на витрати Міжорґанізаційного Конґресового Комітету в Румунії.

Розмір конґресового податку доручається усталити Міжорґанізаційному Комітетови у порозумінні з тими орґанізаціями, що входять до складу комітету.

9) Зважаючи на те, що матеріяльний стан української еміґрації дуже тяжкий, звернутися з закликом до українського загалу про складання добровільних датків на видатки, звязані з участю української еміґрації в Румунії у Всеукраїнському Національному Конґресі.

10) Запропонувати Підготовному Конґресовому Комітетови запросити до участи в конґресі по особистому принципі такі особи: д-ра **Мартина Галина,** ґенерала **Сергія Дельвіґа** й адвоката д-ра **Д. Маер-Михальського.**

Пропозицію цю робимо на підставі таємного голосування.

11) Переведення дальшої праці, звязаної з участю Української Еміґрації в Румунії у Всеукраїнському Національному Конґресі, доручається вибраній президії Міжорґанізаційного Конґресового Комітету. Засідання ж самого комітету будуть відбуватися в міру потреби.

Президію Міжорґанізаційного Комітету вибрано з 5 осіб, які розділили між собою функції в такий спосіб: голова Комітету д-р **Василь Трепке,** заступник голови полковник **Гнат Пороховський,** ґенеральний секретар **Дмитро Геродот,** секретар **Антоніна Івашина-Геродот,** скарбник **Гриць Власюк.**

Авторитет Громадського Комітету і єдність проводу.

На засіданні Міжорґанізаційного Конґресового Комітету зясувався один дуже проречистий факт, а саме: Коли почали робити підсумки писаним директивам, що їх отримали делеґати Міжорґанізаційного Конґресового Комітету від тих орґанізацій, що їх делеґували, то виявилося, що всі вони покриваються з тими директивами, які накреслив для свого делеґата в Міжорґанізаційний Конґресовий Комітет Український Громадський Комітет у Букарешті.

Це було одним зайвим доказом того, як близько цей комітет звязаний з українською еміґрацією в Румунії та як добре він знає її настрої й бажання.

Навіть у накресленню списку кандидатів для вибору на Всеукраїнський Національний Конґрес ствердженo не меншу однодушність.

Кожна орґанізація мала виставити від 3 до 5 своїх кандидатів. Таким чином при участи в засіданню представників 10 орґанізацій могли бути виставлені від 30 до 50 ріжних кандидатур.

На практиці список кандидатів включав у себе лише 7 імен, при чому не було ніякої орґанізації, якаб не виставила як своїх кандидатів когонебудь з тих осіб, що їх намітив Громадсько-Допомоговий Комітет.

Про авторитет Громадського Комітету свідчить також той факт, що всі пять делеґатів від Української Еміґрації в Румунії на Всеукраїнський Національний Конґрес є членами Громадського Еміґраційного Комітету.

Друга конференція Підготовного Конґресового Комітету.

Перша конференція Підготовного Конґресового Комітету мала на увазі скликати Всеукраїнський Національний Конґрес не пізніше як у вересні 1935 року.

Тимчасом у днях 15 й 16 червня відбулася друга конференція Підготовного Комітету, на якій, ідучи назустріч доманганням ріжних орґанізацій, особливо заморських, вирішено пересунути термін скликання Всеукраїнського Національного Конґресу на початок 1936 року.

Одноголосно вирішено також, що Всеукраїнський Національний Конґрес має відбутись у Швайцарії; одначе, колиб з фінансових причин це було неможливе, то в іншій невтральній державі центральної Европи.

Хай не буде байдужих.

Всеукраїнський Національний Конґрес — це консолідація українських національних сил.

Всеукраїнський Національний Конґрес — це внутрішній мир між Українцями, а тимсамим їхнє моральне і фізичне скріплення.

Тому в цій, такій важливій для кращої будуччини українського народу справі не сміють бути байдужі.

Про перешкоди, може часом не цілком свідомими українськими руками, подбають наші вороги. Українці ж мусять подбати про те, щоб конґрес відбувся. Треба, щоб кожний Українець дав хочби невеликий даток, або навіть обтяжив себе систематичними щомісячними датками, для Фонду Всеукраїнського Національного Конґресу.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. Бр. св. О. Николая, від. 4, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 17-го серпня, в годині 7-мій ввечір точно, в гали під ч. 386 Джанставн Еве. Просимо всіх членів прибути й привести нових членів до У. Н. Союза. — Микола Пупчик, предс.; Василь Глива, кас.; Семен Кусень, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Бр. св. Володимира, від. 130, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 17-го серпня, в годині 8-мій ввечір, в У. Н. Домі, 217-219 Іст 6-та вул. Обовязком кождого члена є прибути на збори в означений час. Довгуючим членам пригадуємо, щоб вирівнали свої залеглости. Взиваємо членів привести нових членів, бо будемо принимати нових членів без оплати вступного. Котрі члени ще не вписали своїх дітей до У. Н. Союза, хай впишуть на цих зборах. Неприявний на зборах член підлягає карі згідно зі статутом. — Антін Карпович.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

КЛІВЛЕНД, О.

На інвалідів.

На празнику в церковній галі св. Петра й Павла приявні громадяни жертвували $17, і ті гроші вислано через Обєднання на призначену ціль.

Жертви зложили: А. Пацюрка, П. Головчик, А. Ґоїк, Д. Шмагала, Т. Притуляк по $1. А. Когут, Д. Губчак і М. Голубець по 50 центів, а В. Горун 25 центів. Разом з дрібними датками збірка на інвалідів принесла $16. Окремо зложив М. Стельма $1 на голодуючих.

Н. Декан.

„Лагодячі обставини".

— Куди йдете?
— На пів року до Іванової хати.
— За що?
— За „лагодячі обставини".
— Як це?
— Ну, бо якби не було лагодячих обставин, то я пішов би на цілий рік.

УКРАЇНСЬКІ ПРОФЕСІОНАЛІСТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ І КАНАДІ.

Отсим друкую десяту та доповнену лісту Українців, котрі покінчили якийсь факультет в університетах Канади чи Злучених Державах Америки.

В цій лісті знаходяться лиш імена тих, що надіслали мені виповнені бланкети. Інші, котрі хотіли би бути в наступній збірці, зволять написати до мене та подати мені свою адресу.

Також прошу всіх тих, котрих імена і наукові титули тут подані, переглянути цю лісту, чи імена і науковий ступінь є добре подані; а коли ні, то прошу негайно мене про це повідомити.

Хто бажав би бути на лісті, зволить написати зараз до:

Dr. H. G. Skehar,
1658 Chicago Ave.,
Chicago, Ill.

Андрейко Юрій, B.A., M.D.
Андрусишин Кость, B.A.,M.A.
Арсенич Я. В., LL.B., K.C.
Балко Андрій, B.S., M.D.
Барабаш Іван, B.M.
Бахур Юр. B.S. in C.E., M.A.
Бек М. Е., B.A., LL.B.
Бек Іван, B.A.
Березінська Іванна, B.A., M.A.
Березинський Д. М., B.A.
Білаш Николай, B.A.
Білик Кирило, Ph.B., M.D.
Білінський І. Т., LL.B., B.A.
Білоган Осип, Ph.G.
Блажовська Ольга, B.A.
Боднар В. Г., B.S. in C.E.
Бойкович Михайло, D.D.S.
Бунька Николай, B.S. in E.E.
Буряк Михайло, M.D.
Ваверчак Володимир, LL.B.
Ваверчак Ольга, B.M.
Вавриків Максим, B.A.
Вавриков Й., B.S. in Agr.
Вавринюк Апольоній, LL.B.
Вахна Ілія, D.D.S.
Вацик Іван, M.D.
Винничук В., B.S. in Ch.E.
Верхомин Іван, M.D.
Гаврилів Павло, Ph.G.
Гаврилюк Ф. Т., B.A., B.E.J. (шкільний інспектор в провінції Саскачеван, Канада).
Гаврилюк Галя Б., B.S.
Гаврилюк Іван, B.S.
Гаврилко Н., LL.B.
Гайович Василь, D.D.S.
Галич Василь, B.A.,M.A.,Ph.D.
Гассан Ю. А., B.S.A., M.S. (помер в червні 1934 р.).
Герман Григ. B.Ph., M.S.
Гладкий Омелян, B.A., B.S., Ch.E.
Гнатишин Ник., B.S., M.D. (помер 1933 р.).
Гнатишин А., B.S., B.A.
Глинка Ісидор, B.S.
Голубіцький Н. Д., M.D.
Грицак С. А., B.S. in Agr.
Григорчук М. Н., B.A., LL.B.
Гришко Юрко, D.D.S.
Гринько Іван, B.A., LL.B.
Гуменюк Теодор, LL.B.
Гуцуляк Павло, D.D.S.
Гуцуляк І. В., B.A.
Глова В., B.A., M.A., LL.B.
Говда Фавст, D.D.S.
Горецький Із., B.A., M.A. (посол до албертійського сойму в Канаді).
Гонос І. С., LL.B., B.S. in C.E.
Гошко І. Текля, B.A.
Грановський А. А., B.S., D.N.B.
Грещук Петро, B.A., LL.B.
Гузеляк М., B.S. in Chem. (грав 5 років в Енкі дружині бейзбол).
Даркович М., Art.
Дик Осип, LL.B.
Дима Борислав, M.D.
Довбуш Петро, B.A.
Драган Ю. Е., M.D.
Дрогомирецький Пет., B.A., M.D.
Друль С.В., B.A.
Дубас Павло, D.D.S.
Дудан І. М., B.S., LL.B.
Дужанський Василь, Ph. G.
Дякун-Маслей А., Art.
Жулковський Франко, B.S.
Завойський А., LL.B.
Закус Павло, D.D.S.
Закус Марія, LL.B. (перша українська адвокатка в Канаді).
Залозецький М. Л., Ph. G.
Заячківський Григорій, B.S. in Economics.
Зварич І. П., B.S. in C.E.
Зиблікевич Елисав., B.A.
Івасюк Ілія, LL.B.
Іванило Василь, B.A.
Ізаюк П., B.A., M.S.
Ірза Т. Й., B.S. in M.E.
Івах Онуфрій, B.A.
Ільчишин Д. М., B.S. in Agr.
Канчер Павло, B.S., D.D.S.
Копистянський Іван, LL. B.
Каськів Омелян, B.S., M.D.
Кисленко Я. П., B.S.
Кібзей А. Т., M.D.
Ковальський Онуфр., B.A., M.A., Ph.D.
Королишин Іван, B.A.
Косташ Г. А., B.A.
Косташ І. Ф., B.S. in Mi. E.
Кочій С., B.S., D.D.S.
Козяр П., B.A., LL.B.
Корба Михайло, B.S., M.D. (помер 1934 р.).
Костецький І., B.S.
Кошовський Петро, M.D.
Клим Мик., B.S., M.D.
Кулик С., B.S., M.D.
Кульпак Олег, B.S. in M.E.
Куць А., B.S. in M.E.
Куш Маруся, B.S. in Jour.
Кузьма Василь, LL. B.
Кривий М., Ph. C.
Лазаренко Й. М., LL.B.
Лазорович П. Е., B.A., LL.B.
Лазечко Михайло, Ph. G.
Лазар Д. Т., B.A., D.B.
Лисогір Й., B.S. in Acc.
Лесюк Іван, B.S. in Phar.
Лехицька Марія, B.A.
Луців Ф. Б., B.A.
Лукащук Григ., B.A., M.D.
Лучкович Мих., B.A., (перший український посол у Доміняльнім Парляменті в Оттаві, Канада).
Лютак Анна, B.A.
Лотович Галя, B.A.
Лотович А. М., B.S. (бере M.D.).
Мадюк І. Т., B.S. in Agr.
Мандзюк І. Н., LL.B.
Малицький О. Е., LL.B., LL.M.
Малик Петро, B.S. in C.E., M.A.
Малевич Вол., B.S., in C.E.
Малевич С., B.S.xM.S. in C.E.
Магера Федор, B.S.A.
Мазола М., LL.B.
Марголін А. С., LL.B.
Михаленко Н. Я., B.A., M.D., D.N.B.
Михаленко Е. Й., B.S., M.D., D.N.B.
Мігайчук Манолій, B.A., D.D.S.
Михайлюк Емануїл, LL.B.
Мельник Ник., B.S. in M.E.
Мельничук Мих., B.S., M.D.
Мегас Осип, B.A., M.D.
Міськів П. А., B.A., M.A., LL.B. (посол до албертійського сойму в Канаді).
Нагірняк Роман, B.S., LL.B.
Новак Григорій, M.D.
Огризло Стефан, B.S., M.S.
Огризло Евгенія, B.A.
Онофреїв Марія, B.A.
Олексів Я., B.S. in M.E., M.S.
Олексів М. Б., B.A., M.B.A.
Оленець Михайло, Ph.G.
Олекшиї Д., B.S. in C.E. (помер у березні 1931 р.).
Онишків Вас., B.A., LL.B.
Оробко Іван, M.D.
Орловський Д. Л., LL.B., J.D.
Озеро С. В., LL.B.
Павлюк Петро, M.D.
Паздрій І. К., B.A., M.D. (помер у серпні 1920 р.).
Панчук Іван, B.A., LL.B.
Патрило Анна, B.A.
Пелехович Неонілія, M.D.
Пелехович Богдан, LL.B., LL.M., M.P.L.
Петрівський Ів., B.S. in C.E.
Пирч І. Д., B.A., B.F.A.
Підручний Василь, B.S. in Agr.
Порайко В. Ю., B.S. in Com.
Потоцький Мих., M.D.
Потоцький Петро, M.D.
Пилипюк І. А., B.A., M.D.
Пристайко Анна, B.A.
Продан К. С., B.S. in Agr.
Процик Іван, D.D.S.
Пухтій Вол., LL.B.
Радик Михайло, LL.B.,
Режновський Л. Г., M.D.
Романюк Никита, LL.B.
Савчин-Дима М. (пані) B.A.
Савула Стефан, LL.B.
Савчук П., Radio Eng.
Савчук Прокіп, Ph. G.
Свірський А., B.S.
Свірська Анна, B.A.
Сайкевич Й., B.S., LL.B.
Свистун Вас., B.A., LL.B.
Свистун Теодор, LL.B.
Симчич Ілько, Ph. G.
Сікевич Наталія, B.S.
Сіменович В. Й., M.D. (перший український лікар в Америці. Дістав диплому в 1893 р.).
Сіменович Вол., B.S., M.D.
Сірощук Дм., B.S. in M.E.
Скегар Г. Г., D.D.S., M.S.
Сливка В. Я., B.S. in Phar.
Смук Іван, D.V.M., M.D.
Смук І. С. Р., LL.B.
Стеткевич О. Д., B.A., B.S. Ch.E. (бере Ph.D.)
Стечишин Савеля, B.A.
Стечишин Михайло, LL.B.
Стечишин Юліян, B.A., LL.B.
Стечишин Орест, B.S. in Ch.
Сухомлин Стефан, M.D.
Сцібайло Михайлина, B.A., M.A.
Семенина В., B.S. in C.E.
Сметанський Йосиф, LL.B.
Стрільчук Мик., M.D.
Тарнавський Іван, LL.B.
Тарнавський Омелян, D.D.S.
Тацій Н. М., D.D.S.
Тремба Василь, B.A., B.D.
Третяк Сольомея, B.A.
Тухтій Вол., LL.B.
Фльора Тома, B.S., J.D.
Фісаник Ю., B.A., M.A.
Хиляк Александер, LL.B.
Чарнецький Іван, B.S.A.
Чарновський Йосиф, LL.B.
Чопик Анна, LL.B. (перша українська адвокатка в Злучених Державах).
Чорнейко Мих., B. A.
Чепесюк M.B., B.S. in Agr.
Черняк С., B.A., M.D.
Чорний Д., B.A.
Шемелюк M.Д., B.S.
Швець Михайло, Ph.G. (помер 1929 р.).
Шкварок Юр., B.A., M.A., LL.B.
Шквір А. С., Ph.D. (помер).
Шквір Іван, A.B., M.E., J.D.
Шквір М., Ph. G., B.S., M.D.
Шклянка Ілія, B.A., M.A.
Штольмайстер Осип, B.A.
Шуль Василь, Ph. B., J.D.
Шумейко Ст., LL.B.
Щуцький І., Ph.G.
Урбанович Н., B.A., B.S., B.D.
Ющик В., Ph.G.
Яворський В., M.D.
Яремівна Й. І., B.A.
Якиміщак Дм., B.A., LL.B.
Янда Дмитро, LL.B.
Янкович Мих., B.S., M.D.
Янович Стефан, LL.B. (перший український адвокат у Злучених Державах, дістав диплому в Шікаго в 1904 р., а помер у 1924 р.).
Яців Іван, B.A., LL.B., M.A., S.J.D.

Д-р Г. Г. Скегар.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 270, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в четвер, 15-го серпня, в годині 7:30 ввечір, в тали У. Н. Дому, 181-183 Фліт вул. Всі члени мають прибути на ці збори, бо є дуже важна справа до порішення. — Ст. Гладкий, предс.; Гр. Шустикевич, рек. секр.

ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. Тов. ім. Івана Франка, від. 372, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в пятницю, 16. серпня, в годині 8-мій ввечір. Просимо всіх членів прийти на ті збори, бо маємо важні справи до полагодження. — Ю. Голинський, предс.; М. Дубас, кас.; В. Реновець, секр.

ДОЛІДО, О. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 165, повідомляє своїх членів, що звичайні збори відбудуться в неділю, 18-го серпня, в годині 2-гій пополудні, в Інтернешенал Інститут в Й. В. К. А. Білдінг, при Джеферсон і 11тій вул. Обовязком кождого члена є прибути на збори, бо маємо важні справи до полагодження. — Михайло Ковалисько, предс., Михайло Білан, кас.; Марія Корнова, секр.

ВЕСТ ПУЛМАН, ІЛЛ. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 243, повідомляє усіх своїх членів, що 3-квартальні збори відбудуться в неділю, 18. серпня, точно в годині 2-гій пополудні, в гали церковній при 12205 Парнел Еве. Просимо всіх членів, як тих, що платять, так і тих що не платять до Братства, явитися на ці збори, бо маємо дуже важні справи до полагодження. Довгуючих членів просимо вирівнати свої довги. На зборах буде приявний головний урядник У. Н. С., Тарас Шпікула, котрий вияснить справи, які маємо в нашому відділі, та буде говорити про розвій молодіжи при У. Н. С. Тому Братство запрошує всіх членів прибути на ці збори. — Іван Лагола, предс.; Стефан Гасюк, кас.; Теодозій Менцінський, секр.

ЛОРЕЙН, О. Тов. У. Н. Союза, від. 50, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в неділю, 18. серпня, в годині 1-шій пополудні, в гали де звичайно. Просимо всіх членів прибути на час. — М. Шемичик, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. Бр. св. О. Николая, від. 104, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться 18-го серпня, точно в годині 3-тій пополудні, в Народ. Домі. Просимо довгуючих членів вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — М. Зельвак, секр.

МІЛВОКІ, ВІС. Тов. ім. Івана Франка, від. 103, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 17-го серпня, в годині 6:30 ввечір, в парохіяльній гали під ч. 1231 Вест Скат вул. Кождий член повинен прийти на означений час, бо маємо важні справи до полагодження. Котрий член не заплатить своєї вкладки, буде суспендований, бо вже час членам сповняти права товариського статута. — Т. Танін, предс.; А. Гатала, кас.; Н. Кудринський, секр.

СІМПСОН, ПА. Бр. св. Василія, від. 43, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 18. серпня, в годині 2-гій пополудні, в гали Григорія Коваля, 62 Овіго вул. Просимо всіх членів прибути на ці збори, бо маємо важні справи до полагодження. Просимо членів зрозуміти, що збори скликуємо не на те, щоб тільки салю оплачувати, як то було до цеї пори, але на те, щоб члени приходили на збори й платили свої вкладки, та вирішували всі біжучі справи відділу. — Іван Романовський, заст. предс.; Казимир Стромчинський, кас.; Василь Лагода, секр.

ОЛИФАНТ, ПА. Бр. св. Кирила і Методія, від. 86, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 18. серпня, зараз по Сл. Божій, де звичайно. Просимо всіх членів, щоб прийшли на збори, бо маємо дуже важні справи до полагодження. Довгуючих напоминаємо, щоб вирівняли свої залеглі вкладки, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Гр. Костик, пресд.; Т. Мороз, кас.; П. Саламаха, секр.

ГЕРКІМЕР, Н. Й. Тов. Запорозька Січ, від. 192, подає до відома, що місячні збори мали відбутися 11. серпня, але не відбулися, бо було замале число членів. Тому відбудуться 18. серпня, в У. Н. Домі, 321 Кінг вул. Просимо членів явитися на означений час, бо коли член не явиться на зборах підлягає карі згідно зі статутом 50 ц., а урядник 1 дол. Також просимо членів вирівнали всі залеглости до відділової каси. Кождий член має памятати, що як не заплатить за один місяць, буде суспендований. — Н. Сичик, предс.; В. Гудзій, кас.; М. Сторожинський, секр.

БЕЛЕГЕМ, ПА. Подаємо до відома всім членам відділу 288, що звичайні збори відбудуться в неділю, 18. серпня, точно в годині 1-шій пополудні. Кождий член повинен явитися на цих зборах і вислухати справоздання з пікніку, котрий відбувся 4. серпня. Таксамо довгуючі члени за місячні вкладки і за тикети до ювилею, повинні прийти на збори і вирівнати залеглости. Позамісцеві члени повинні присилати свої вкладки не пізніше, як 15. кождого місяця. Адреса: John Malitzki, 1504 E. 7th St., Bethlehem, Pa.

ГЕЙСТІНГС ОН ГУДСОН, Н. Й. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 6, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 18. серпня, в годині 1-шій пополудні, в Домі Товариства. Просимо всіх членів прибути і вирівнати свої залеглі вкладки, щоб не бути суспендованими. — Стефан Мурайко, предс.; Андрій Вовк, секр.

АЛЕНТАВН, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 147, подає до відома своїм членам, що місячні збори відбудуться в неділю, 18. серпня, в годині 1-шій пополудні. Кождий член має явитися на зборах і заплатити свої вкладки. Ті члени, що довгують до каси, щоби сплачували свій довг, бо інакше будуть суспендовані. Позамісцеві члени мають постаратися, щоб їх вкладки були на час заплачені. Члени, що перейшли зі старого роду обезпечення на новий, можуть тепер платити згори свої вкладки, піврічно або річно, бо при плаченню вкладок на пів рік, або на рік, члени мають „дискаунт" так, як в інших асекураційних організаціях. Просимо тих родичів, що їх діти є членами У. Н. Союза, щоб платили точно кождого місяця. — Павло Лаґоцький, секр.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. Тов. Любов, від. 370, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 17-го серпня, в годині 6-тій ввечір, в гали церковній, під ч. 127 Парк вул. Просимо членів, щоб прибули на збори на означений час, бо маємо важні справи до полагодження. На зборах комітет здасть справоздання з пікніку. Також просимо контрольну комісію прибути на ці збори. Довгуючі члени зволять прибути і вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Члени, як маєте своїх знакомих, котрі ще не стоять у рядах У. Н. Союза, просимо привести їх на ці збори і вписати до Союзу і до Тов. Любов, а отримаєте нагороду, котру У. Н. Союз виплачує та протягом 1935 року. — І. Хомета, предс.; В. Колесник, кас.; Т. Н. Децембер, секр.

МИЛВИЛ, Н. ДЖ. Тов. Запорозька Січ, від. 347, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 18. серпня, в годині 2-гій пополудні, в гали де звичайно. Просимо всіх членів прибути, бо маємо важні справи до полагодження. Довгуючих членів напоминаємо, щоб прийшли на збори і вирівнали свій довг. — Т. Ковальський, предс.; С. Патен, кас.; Г. Тимчій, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. Тов. ім. Тараса Шевченка повідомляє всіх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 18. серпня, в годині 2-гій пополудні, в льокали У. Н. Дому, 237 Говп Еве. По причині малого числа членів минулих зборів, всі важні справи відложено на збори цього місяця. Тому просимо шановних членів прибути на збори і рішати всі важні справи з минулого і цього місяця. Довгуючих членів напоминаємо, щоб вирівнали свій довг. Хто ще не має товариської фотографії, прошу зголоситися до секретаря на цих зборах. — Филип Гулька, предс.; Петро Капелюх, кас.; Петро Головачук, секр. фін.

АСТОРІЯ, Л. АЙ. Бр. св. О. Николая, від. 5, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів і членкиць, що місячні збори відбудуться в суботу, 17. серпня, в годині 7:30 ввечір, в гали Чеського Нар. Дому, 29-19 — 24 Еве. Відділовий уряд взиває своїх членів прийти на вище згадані збори, бо маємо важні справи до рішення. Просимо членів, котрі довгують до брацької каси, щоб прийшли і вирівнали свій довг, в противнім разі з такими членами відділ поступить згідно зі статутом. Шановні члени і членкиці. Відділовий уряд кличе до вас і до всіх Українців, живучих в цій місцевости, щоб громадно вписувалися до У. Н. Союза, щоб кождий український чоловік і жінка і кожда українська дитина чи то хлопець чи дівчина, вписалися до У. Н. Союза. В Союзі сила, не чекайте, аж буде запізно. — І. Сидор, предс.; С. Кривень, кас.; П. Барнич, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Місячні збори Бр. св. Юрія, від. 239, відбудуться в суботу, 17. серпня, в годині 8-мій ввечір. Біжучі справи буде полагоджувати секретар від год. 7 до 8. Пригадуємо суспендованим членам, щоб вирівнали свій довг. Пригадуємо теж, що всі довгуючі члени за три місяці будуть суспендовані. Діти, котрі ще не одержали „Спирит оф Юкраїн", хай прийдуть на ці збори. — Уряд.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. Тов. Запорозька Січ, від. 206, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 17-го серпня, точно в годині 7:30 ввечір. Просимо всіх членів, щоб прийшли на збори, бо маємо важні справи до полагодження. Довгуючим членам пригадуємо, щоб вирівнали свої довги до товариської каси, бо в противнім разі уряд поступить згідно зі статутом. — М. Чагарин, предс.; І. Затонський, кас.; Н. Вецал, секр.

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. Тов. Українська Січ, від. 170, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 18. серпня, в годині 6-тій ввечір, в гали У. Н. Дому, 181-183 Фліт вул. Просимо довгуючих членів прибути на ці збори і вирівнати свій довг, бо в противнім разі будуть суспендовані. Просимо членів, котрі платять за діти, платити точно кождого місяця тому, що секретар не може платити вкладок за тих, котрі довжні і не платять точно своїх вкладок. — Гр. Готра, рек. і фін. секр.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. Тов. Запорозька Січ, від. 342, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 18. серпня, в годині 2.30 пополудні, в гали церковній. Напоминаємо довгуючих членів, щоб сповнили свою належитість, бо в противнім разі будуть суспендовані. Всі ті члени, котрі перейшли на новий рід обезпечення, щоб платили свої вкладки регулярно що місяця, бо відділ за них платити не буде. Відділова каса має платити хору запомогу для членів хорих, котрі є під лікарською опікою і надзирателів хорих. Напоминаємо родичів, котрих діти належать до У. Н. Союза, а дійшли до 18 літ життя, щоб вписували їх до старших членів, бо чим пізнійше, то мусять більше платити. Таксамо приводіть і нових членів. Хай Тов. Січ зростає і У. Н. Союз. — А. Скоципець, предс.; Й. Клебан, кас.; І. Маркович, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. Тов. ім. Івана Франка, від. 97, повідомляє, що місячні збори відбудуться 18-го серпня, в годині 2-гій пополудні, в галі церковній під ч. 47 Говп Еве. На тих зборах мають явитися усі члени, бо буде справоздання за минувший пів рік. Довгуючі члени мають вирівнати свій довг, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Т. Скоробогатий, Ю. Нестор, М. Табачук.

ВІСТИ З БАЗАРУ „СУРМА"
103 ЕВЕНЮ А, НЮ ЙОРК.

Склеп Сурми, який був запертий у неділі через один місяць, вже отворений кождого дня.

Сурму відвідали минулого тижня слідуючі: Капітан І. Г. Барабаш з дружиною з Шікаго. Професор І. Королишин з Дітройт, Міш., загостив до Сурми з товариством Американців, які оглянули картки, вишивки та слухали української музики і співу на рекордах. Андрій Микитюк з Вінніпеґу, Василь Лісовський з Торонто, Онтаріо, Дмитро Климко з Дітройт, Міш. Журналіст Роман Лапиця з Пітсбурґа, Па. Р. Л. вже остався в Ню Йорку, працює як репортер при Юнайтед Пресс у Ню Йорку. Купив Кобзар, твори Руданського, Туранського, бо хоче більше пізнати українську літературу в оригіналі.

Майже що дня заходять до склепу Сурми Українці з цілого світа. Слухаючи їх оповідань про їх переживання і робота не береться. Шкода, що нема апарату, щоби все те збирав, що тут говориться; були б цікаві спомини.

Теофіль Ольшаницький, знаний бувевик, який тепер живе у Ню Йорку, вандрівник, полковник в Гондураській Армії, балетмайстер, різбар, має гарні спомини з української визвольної війни.

Другий „Козак Звязку" (свого правдивого імені не подав), учасник нещасного Зимового Походу, патріот, заходить до Сурми, книжки купує і слідить за українським життям і радо ще раз піде в похід, як Україна покличе.

Басиль Тихий, фундатор конкурсу „Засоби й можливости розбудження і плекання людської енергії" часто приходить за краевими часописами і слідить за конкурсовими статтями та дуже ними цікавиться.

Михайло Дудра, молодий Лемко, український діяч, укладає пляни для Українсько-Лемківської Програми на радіо.

Володимир Душник, журналіст зі Західньої України, якей укінчив університет у Бельґії, кореспондент краєвих часописів, уже дав відчит на радіо-програмі Сурми „Про Українську Еміґрацію в Бельгії і Франції".

Одним словом музичний склеп Сурма дальше є осередком Українців не лише у Ню Йорку, але й з околиць.

Наступного місяця заряд Сурми приступить до перерібки склепу та поширення книгарні й відділу електричних прирядів. Тепер підприємство Сурма провадить дві радіо-програми що тижня. Одну в суботу в годині 2:45, а другу в неділю в годині 3-тій пополудні. Новозорганізована орхестра, під проводом молодих сестер панночок Єдинак з Ню Йорку, дуже подобалася слухачам. Тому заряд Сурми задумав їх виступи продовжити і їх орхестру ще збільшити. (Оповід.)

ТАРЗАН І ПРОЛЕВ.

(95)

„Я мушу літи нагору й поглянути в королівське подвіря", сказав дикун. „Мушу вважати на Генриха Восьмого. Я вам лишу отсей смолоскип. Буде вам веселіше. А я хотів би упримемнити вам тут побут так, як це тільки можливе, заки я... я... Ну, до побачення".

Він відвернувся й перейшов упоперек хату до дверей на противній стороні кімнати. Він кивався, як ішов. Тарзан скоро приступив до кратів. „Ходи сюди назад!" — сказав розказуючим голосом. „Або ти випустиш нас з отсього льоху, або скажеш, пощо нас тут тримаєш і що думаєш з нами зробити".

Пів-людина й пів-горилъ заревнувся нагло, а вираз його лиця прибрав огидний вигляд через дивне викривлення уст. Тарзан ще ніколи не бачив такого дикого й брутального лиця. Це був образ з якогось іншого світу, з світу нелюдів і демонів. „Ти смієш мені розказувати!?" — він заревів.

„А чомуж ні?" — вперто твердив малпячий цар, споглядаючи холодно на хапуна. „Хто ти такий?" Розлючений дикун приступив один крок до кратів, ударив себе по волохатих грудях роговим пазуром і закричав: „Хто я є? Я... Творець!"

Банковці.

До кредитової установи входить якийсь клієнт і питається службовика:

— Перепрошую, чи можу говорити з касієром?
— На жаль, нема його.
— А коли вернеться?
— Не знати. Щойно завтра є судова розправа.